

T.C.
YARGITAY
9. Hukuk Dairesi

Esas No.	2019/5464
Karar No.	2019/21017
Tarihi:	27/11/2019

İlgili Kanun / Madde

6356 S. TSK/25

- **SENDİKANIN MÜFETTİŞ RAPORUNUN HUKUKA AYKIRI BİR ŞEKİLDE DEĞİŞTİRİLDİĞİNİN DELİL TESPİTİ YOLUYLA BELİRLENMESİNİ İSTEMESİNDE HUKUKİ YARARIN BULUNDUĞU**

- **DELİL TESPİTİ**

• **ÖZETİ** Sendika üyesi işçilerin hak ve çıkarlarını korumak için bir vakıanın yani taraflarına tebliğ edilen raporun gerçek olmadığına tespitini talep etmiştir. Davacı Sendika raporun son halinin hukuka aykırı olarak değiştirildiği iddiasının ispatı içinde bu raporu hazırlayan müfettişi tanık olarak göstermiş, bu konuda kayıtların celbini de talep etmiştir. İspatı istenen fiili bir olgu olup tanık delili de sonuca etkilidir. Bu kapsamda delil tespitine konu raporun davacı Sendika'nın şikâyeti üzerine tanzim edildiğinin, 6356 sayılı Kanuna göre de Sendika'nın üyelerinin hak ve çıkarlarını korumak üzere oluşturulan kuruluşlar olduğunun, gerçek olduğu iddia edilen raporun ise üyelerinin hak ve çıkarları doğrultusunda tespitler içerdiğinin öne sürülmesinin ve iddianın mahiyetinin doğal sonucu olarak delil tespitinin hemen yapılmasını gerektirdiğinin anlaşılması

karşısında davacı sendikanın bu davadaki tespit talebinde hukukî yararının bulunduğu kabul edilmelidir.

Bu durumda Mahkemece yapılması gereken iş, davacının tanıklarının dinlendikten sonra dosyaya ibraz edilen kayıtların incelenmesi ile tespit talebinin esası hakkında karar verilmesinden ibarettir. Davanın hatalı değerlendirme ile yazılı şekilde usulden reddi bozmayı gerektirmiştir

DAVA : Davacı, tebliğ edilen raporun geçerli olmadığına tespitine karar verilmesini istemiştir.

Yerel mahkemece, davanın usulden reddine karar verilmiştir.

İlk Derece Mahkemesinin kararına karşı davacı avukatı istinaf başvurusunda bulunmuştur.

İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 30. Hukuk Dairesi davacı avukatının istinaf başvurusunu esastan reddetmiştir.

İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 30. Hukuk Dairesi'nin kararı süresi içinde davacı avukatı tarafından temyiz edilmiş olmakla, dava dosyası için Tetkik Hakimi tarafından düzenlenen rapor dinlendikten sonra dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü:

A) Davacı İsteminin Özeti:

Davacı vekili, müvekkilinin bankacılık işkolunda kurulu bir işçi sendikası olup şu aşamada ... TAŞ'de örgütlenmesinin mevcut olduğunu, uzun yıllardır ... TAŞ ile bağitlanan TİS'lerinde taraf sendika da müvekkilinin olduğunu, uzun yıllardır örgütlü olduğu ... TAŞ, özellikle 2008 yılından sonra sendikaya karşı adeta savaş açmış ve bankadan sendikayı silme operasyonuna başlattığını, 2015 yılında açılan yetki itirazı davasında müvekkilinin yaklaşık %49'luk üye sayısı ile yetkiyi almışken 2017 yılındaki yetki tespitine karşı açılan yetki davasında yeni gelen bilirkişi raporunda belirlenen çoğunluk %40,9' olduğunu, 2 yıldan kısa bir süre içerisinde müvekkilinin üye sayısının yaklaşık %8'den fazla bir oranda azaldığını, müvekkilinin 25.07.2017 tarihinde sendikasızlaştırma çabaları ve başka bir takım hukuka aykırı eylemler nedeni ile ... TAŞ hakkında Bakanlık nezdinde şikayet yoluna gittiğini, bu şikayet başvurusunun, normal bir süreç olup kısa bir inceleme ile sonuçlandırılması gerekirken tam 10,5 ay sonra yani neredeyse 1 yıl sonra sonuçlandırıldığını ve 10,45 ay için kısa bir kelime sayısı ile cevap verilip şikayetlerinin olumsuz sonuçlandırıldığını bildirildiği, 12.01.2018 tarihinde hazırlandığı ve sisteme kayıt edildiği belirtilen bir rapor sonucunun bu kadar uzun süre bildirilmemesinin hayatın olağan akışına ve davalı kurumun iş akışına aykırı olduğunu, bu arada müvekkilinin daha önce de birçok kez başvuru yaptığını, yaklaşık 11 aylık bir süreci hiç yaşamadığını, bu

nedenle alınan haberler bu davanın açılması zorunluluğunu doğduğunu iddia ederek sisteme kaydedilen ve gerçek tespit ve değerlendirmeleri içeren raporun geçerli olduğunun ve müvekkiline tebliğ edilen halinin geçerli olmadığına tespitine karar verilmesini talep etmiştir.

B) Davalı Cevabının Özeti:

Davalı, davanın reddini talep etmiştir.

C) İlk Derece Mahkemesi Kararının Özeti:

İlk Derece Mahkemesince, iptali talep edilen T.C. ... İş Teftiş Kurulu Başkanlığı'nın 12/01/2018 tarih ve 7229-İNC-02 10524-İNC-01 sayılı raporun incelenmesinde, değerlendirme bölümü ile sonuç ve kanaat bölümünde işyerinde 4857 sayılı İş Kanunu'nun bazı hükümlerinin eksik uygulanması ile ilgili genel olarak tespitlerde bulunduğu, her ne kadar dava dışı ... T.A.Ş aleyhine idari para cezasının uygulanmasının uygun olacağı belirtilmiş ise de davacı aleyhine idari para cezası içermediği, bu hali ile maddi olaylara dayalı tespit içeren rapor niteliğinde olduğu ve açılacak davalarda delil niteliğinde bulunduğu, açıklanan sebeplerle davacının raporun iptalini istemede hukuki yararının bulunmadığı, ayrıca davacı vekili tanık dinletme talebinde bulunmuş ise de, dinlenecek tanık beyanlarının hükme etki etmeyeceği kanaatiyle bu yöndeki talebin reddine karar verildiği gerekçesiyle 6100 sayılı HMK.'nin 114/1-h. ve 115/2. Maddeleri gereğince davacının hukukî yararının bulunmaması nedeniyle dava şartı yokluğundan davanın usulden reddine karar verilmiştir.

D)İstinaf başvurusu:

İlk Derece Mahkemesi kararına karşı, davacı vekili istinaf başvurusunda bulunmuştur.

E)İstinaf Sebepleri:

Davacı vekili istinaf başvurusunda; kendi üyelerinin haklarını korumak ve sağlamak amacıyla kurulan davacı sendikanın yöneticileri kanalıyla yaptığı şikâyet başvurusunda oluşan karara karşı hukuki yola başvurmada hukuki yararının bulunduğunu, davalı tarafça dosyaya sunulan kayıtlar incelenmeden verildiğini, 32 sayfasının çıktısının ekte sunulduğunu, işyerinde çalışan ... Sendikası üyesi işçilere sendikal baskı uygulandığı kanaatinin hasıl olduğunu, dinletmek istedikleri tanığın iş müfettişi ... olduğunu ancak dinlenilmediğini eğer dinlenilseydi hukuka aykırılıklarla değiştirilen raporun ilk halinin geçerli olacağını anlaşılabileceğini ileri sürmüştür.

F)Bölge Adliye Mahkemesi Kararının Özeti :

Bölge Adliye Mahkemesince, somut uyuşmazlıkta; davacı Sendika tarafından yapılan şikâyet üzerine iş müfettişi ... tarafından düzenlenen raporun sisteme girilen ilk hali ile geçerli olduğu, kendilerine tebliğ edilen raporun geçerli olmadığına tespiti talep edilmiştir. Sisteme kayıt edilen ilk halinin geçerli olduğu, taraflarına tebliğ edilenin geçersiz olduğu talep edilen raporda, isimleri de zikredilerek işçilere ilişkin somut saptamalar içermediği, maddi vakıalara ilişkin tespitler içerdiği de gözetildiğinde yerel mahkeme gerekçesinin dosya kapsamına uygun olduğu, tanık dinlenmesi başkaca delil toplanmasının sonuca etkisinin olmadığı anlaşılınca, kamu düzenine aykırılık bulunmayan karara yönelik davacı tarafından yapılan istinaf başvurusunun reddine karar verilmiştir.

G)Temyiz başvurusu :

Bölge Adliye Mahkemesi'nin kararına karşı davacı vekili tarafından temyiz başvurusunda bulunulmuştur.

H) Gerekçe:

6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanun'un "Delil Tespitinin İstenebileceği Hâller" başlıklı 400 üncü maddesinde "(1) Taraflardan her biri, görülmekte olan bir davada henüz inceleme sırası gelmemiş yahut ileride açacağı davada ileri süreceği bir vakianın tespiti amacıyla keşif yapılması, bilirkişi incelemesi yaptırılması ya da tanık ifadelerinin alınması gibi işlemlerin yapılmasını talep edebilir.

(2) Delil tespiti istenebilmesi için hukuki yararın varlığı gerekir. Kanunda açıkça öngörülen hâller dışında, delilin hemen tespit edilmemesi hâlinde kaybolacağı yahut ileri sürülmesinin önemli ölçüde zorlaşacağı ihtimal dâhilinde bulunuyorsa hukuki yarar var sayılır." hükmü mevcuttur.

Öte yandan 6356 sayılı Kanun'un 2 nci maddesinin (ğ) bendinde, sendikanın işçilerin veya işverenlerin çalışma ilişkilerinde, ortak ekonomik ve sosyal hak ve çıkarlarını korumak ve geliştirmek için oluşturulan tüzel kişiliği haiz kuruluşlar olarak tanımlanmıştır.

Somut uyuşmazlıkta; davacı Sendika tarafından yapılan şikâyet üzerine iş müfettişi ... tarafından düzenlenen raporun sisteme girilen ilk hali ile geçerli olduğu, kendilerine tebliğ edilen raporun ise geçerli olmadığı tespitini talep edilmiştir. Buna karşın İlk Derece Mahkemesince uyuşmazlık konusu raporda davacı şikâyetçi bir işçinin işveren aleyhine yapılan bir tespiti varmış gibi algılanarak davanın hukukî yarar yokluğundan reddine karar verilmesi dosya içeriğine göre yerinde değildir. Davacı Sendika olup, gerçek olmadığı tespitini istediği rapor ise bizatihi şikâyet başvurusu üzerine tanzim edilen rapor olup, davacı Sendikanın gerçek olduğunu iddia ettiği raporda ise dava dışı ... A.Ş. işverenliğinde çalışan üyesi işçiler üzerinde işverenin sendikal baskı kurduğu, bu bağlamda üyelerinin istifaya zorlandığı ve iş sözleşmelerine son verdiği yönelt iddialarının doğruluğunun teyid edildiği rapor olduğu öne sürülmektedir.

Bu kapsamda 6100 sayılı HMK.'nin 33 üncü maddesi mucibince bir davada ileri sürülen olgulara dayalı olarak uyuşmazlığı nitelemek ve yasa maddelerini doğru olarak uygulamak, kısacası hukukî tavsif hakime ait olup, eldeki davada davacı Sendika üyesi işçilerin hak ve çıkarlarını korumak için bir vakianın yani taraflarına tebliğ edilen raporun gerçek olmadığı tespitini talep etmiştir.

Davacı Sendika raporun son halinin hukuka aykırı olarak değiştirildiği iddiasının ispatı içinde bu raporu hazırlayan müfettişi tanık olarak göstermiş, bu konuda kayıtların celbini de talep etmiştir. İspatı istenen fiili bir olgu olup tanık delili de sonuca etkilidir.

Bu kapsamda delil tespitine konu raporun davacı Sendika'nın şikâyeti üzerine tanzim edildiğinin, 6356 sayılı Kanuna göre de Sendika'nın üyelerinin hak ve çıkarlarını korumak üzere oluşturulan kuruluşlar olduğunun, gerçek olduğu iddia edilen raporun ise üyelerinin hak ve çıkarları doğrultusunda tespitler içerdiğinin öne sürülmesinin ve iddianın mahiyetinin doğal sonucu olarak delil tespitinin hemen yapılmasını gerektirdiğinin anlaşılması karşısında davacı sendikanın bu davadaki tespit talebinde hukukî yararının bulunduğu kabul edilmelidir.

Bu durumda Mahkemece yapılması gereken iş, davacının tanıklarının dinlendikten sonra dosyaya ibraz edilen kayıtların incelenmesi ile tespit talebinin esası hakkında karar verilmesinden ibarettir. Davanın hatalı değerlendirme ile yazılı şekilde usulden reddi bozmayı gerektirmiştir.

F) Sonuç:

Temyiz olunan kararın, yukarıda yazılı sebepten dolayı BOZULMASINA, peşin alınan temyiz harcının istek halinde ilgiliye iadesine, dosyanın İlk Derece Mahkemesine,

kararın bir örneğinin Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine, 27.11.2019 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.